

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

v. De beneficijs excommunicato collatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

- nam. 42. & 44. Angelica, verbo, Consecratio, 2. nul. 6. Sylo,
verbo, eod. 2. quoniam s. Marian. Socin. in cap. factis, num. 47.
desentent excommunia, ubi obiter ex praefatis auctoribus
adserendum est, & habetur, in cap. vnioco, de consec. Ec-
cles. vel altarib. & quod si excommunicatus aliquis in Ec-
clesia sepultus sit, non solum Ecclesia polluta erit, sed etiam
Cemeterium illi contiguum pollutum erit, cum accesso-
rium eius, ad quod accedit, naturam sequitur, cap. accessio-
nem, de reg. iur. lib. 6. polluio tamen cemeterij ecclesie
non polluit, licet contigua existat, ut in d. cap. vnioco, Boni-
ficij Papa VIII. definiuit.
- 32 In Ecclesia autem, vel Cemeterio sic pollutis, antequam
reconciliantur, nec officia Diuina cantari, nec fideliū cor-
pora se sepeliri possunt, ut praefati scriptores testantur: rec-
ciliata vero Ecclesia polluta, reconciliatum censetur ca-
meterium illi contiguum, ex Gemin. in d. cap. vnioco, de co-
secreta. Eccles. vel altar. lib. 6. num. 5. Philip. Franc. ibid. &
Archid. & Joann. Andr. & communiter ibi DD. & Paul.
Fusc. lib. 2. de visit. & regim. Eccl. cap. 25. num. 10. quos re-
fert & sequitur Vgolin. de censur. Eccl. Tab. 2. cap. 9. §. 5.
num. 4. Qui vero ante reconciliationem Ecclesiae sic pollu-
ta in ea officia diuina celebrant, licet grauerit peccantem
irregularis tamen non erunt, aegrum. cap. 18. qui de sentent.
excommun. lib. 6. & Gemin. & Fran. vbi supra, & Summa
Astenis, 2. par. lib. 7. tit. 9. q. 5. Quia omnia solum procedunt
in excommunicato denunciato non absoluто, etenim non
denunciatus in loco sacro sepeliri potest, nec peccatalem
sepelient, iuxta constitutionem Conc. Constant. in Extra.
Ad evitanda scandala. & expresse docent Anchar. Consil.
189. num. 3. Nauar. in Man. ca. 2. 7. num. 36. vers. ad secundum.
& torn. 2. cons. cons. 15. de penit. & remiss. Henriquez
lib. 13. de excommun. cap. 1. 1. 5. 3. Ioan. Bapt. Antonius
in Catech. Neap. lib. 5. cap. 14. quem refert, & sequitur
Barthol. Vgolin. de cenf. Eccl. Tab. 2. capitolo. 9. §. 5. nu-
mer. 1.
- 33 Qui vero excommunicatus denunciatus decessit, etiam si
signa contritionis dederit, ante absolutionem in loco sacro
sepeliri non debet, in quo causa si ibi sepultus sit ante
absolutionem, non est exhumatus, sed absolutio post
mortem quam primum commode fieri poterit ab heredi
bus eius ab Ecclesia petenda erit, ut docent glos, incipit.
facitis, in verbo. Non communicemus de sepult. & in cap.
Ad hec, in verbo, ejus, de priuilegiis. & in casu Cimitas, in
verbis, sepeliri, de sent. excom. lib. 6. & Innoc. in cap. vita de
excessi. praelat. in fine. Marian. Socin. in e. lacris, num. 160.
de sent. excomm. Vgolin. loco proxime citato. Sed de his
haecenus.
- De Beneficijs excommunicato collatis.**
- Cap. V:**
- S V M M A R I V M.
- 1 Excommunicatio maior inhabilem aliquem reddit ad be-
neficium acquirendum.
- 2 Beneficium quis sine communione hominum adipisci non
potest.
- 3 Beneficium existenti in irregularitate conferri validè ne-
quit.
- 4 Excommunicatus siue a iure, siue ab homine, beneficium
obtinere non potest.
- 5 Beneficium collatum ab Episcopo excommunicante ex-
communicato non prodest.
- 6 Excommunicato beneficij collatio facta vel Motu proprio,
vel ad partis instantiam, est nulla.
- 7 Beneficij collatio facta excommunicato non valet, etiam si
postea sententia sit legitima absorbitio ab excommuni-
catione.
- 8 Beneficij collatio facta excommunicato est nulla, & invita;
etiam si excommunicatus ignoraret se excommuni-
cationem.
- 9 Excommunicato beneficij collatio facta non valet, etiam si
- tempore collationis non sit denunciatus.
- 10 Beneficij collatio facta excommunicato non valet, etiam
si facta sit excommunicato iniuste.
- 11 Beneficij acceptatio per excommunicatum facta va-
let.
- 12 Beneficij impetratio per excommunicatum facta est nulla
& inutilis.
- 13 Clausula hæc (Teque a quibus suis, &c.) Es absolutus, in
quibus casibus non valeat.
- 14 Beneficij permutatio inter excommunicatos, vel alterum
illorum facta, non valeat.
- 15 Pensionis concessio super beneficio Ecclesiastico facta ex
communicato non valet.
- 16 Eleccio excommunicati facta a quocunque inferiori a Pa-
pa ad beneficium, nulla, & irrita est.
- 17 Postulari ad beneficium excommunicatus non potest.
- 18 Nominatio excommunicati ad beneficium non valeat.
- 19 Presentatio excommunicati ad beneficium non valeat.
- 20 Beneficium etiam in Commendam excommunicato dari
non potest.
- 21 Beneficija collata tempore excommunicationis, vel suspen-
sionis, nec in foro conscientie, nec de iure positivo retin-
re quis potest.
- 22 Episcopus, quibus in casibus dispensare nequeat, ut ex
communicatus beneficium retineat.
- 23 Beneficij collatio si ad alium, quam ad Episcopum perti-
neat, & facta sit excommunicato, ultra dispensationem
Episcopi, ut validas sit, necesse est nouus collateris
consensus.
- 24 Excommunicatus pendente excommunicatione beneficij
fructibus priuat: & que bicas ratio sit.
- 25 Excommunicatus iniuste, fructus omnes absolutus recu-
perat, quos excommunicationis tempore amisi.
- 26 Patrimonij fructus alicui pro titulo assignati, per excom-
municationem non amittuntur. & quare.
- 27 Excommunicatus pendente excommunicatione, pensioni-
bus, oblationibus, & aliis redditibus qui ob Ecclesia
emphyteusim prestantur, nec non quotidianis distributioni-
bus priuat.
- 28 Excommunicatione durante, alter Ecclesie, & beneficij
curam gerere debet, cum assiguatione stipendi compen-
santis.
- 29 Excommunicatus iniuste, sed penitens factus, si per eum
non sit, quo minus absoluatur, in foro conscientie, ex
pia matris Ecclesia voluntate fructus facit suos, fecus
in foro exteriori.
- 30 Excommunicatus priuat beneficij fructibus, et si hoc in
sententia non sit expressum.
- 31 Excommunicato, sicut hominum communio, ita etiam ad
ministratio temporalis honorum Ecclesie, & beneficij
interdicitur.
- 32 Excommunicatus administrando bona temporalia bene-
ficij peccat, valet iamen administratio.
- 33 Excommunicato beneficium scienter conferens, peccat, &
a collatione eius beneficij suspenditur.
- 34 Beneficium excommunicato ignoranter conferens, illud
scienter conferre presumitur, & quare.
- 35 Excommunicatus non solum beneficij, sed etiam cuiuscum-
que alterius dignitatis Ecclesiastico, incapax est.
- 36 Excommunicatus non solum dignitatis Ecclesiastico, Re-
gularis, vel secularis, sed etiam laicalis est incapax.
- 37 Excommunicatus, dignitatem laicalem, & dominum ex-
testamento, vel ab interdicto, non obstante, tali censu, &
consequi potest.
- 38 Excommunicatus in Iudicem ad tempus dare non po-
test.

39 Ecommunicatus, in Tabellionem, seu scribam publicum eligi nequit, & quare.

Quartus excommunicationis maioris effectus est, ut excludat a beneficio Ecclesiastico, ut nullum acquirere possit, unde collatio beneficij huiusmodi excommunicatione facta, nulla & irrita est, ut habetur in cap. postulatis, & ibi Panorm. num. 1. & Marian. Socin. num. 1. & 5. & Rebuff. in repet. d. cap. postulatis, nu. 43. de Cleric. excommun. minist. & idem Mariah. Socin. in cap. sacris, nu. 107. de sent. excommun. & idem habetur in cap. pastoralis, 5. verum, & ibi Panorm. num. 17. de jappellat. Anch. in cap. 1. §. si quis, 2. vers. in beneficiis. & Gentil. num. 8. de except. lib. 6. Innoc. in d. cap. postulatis, & in c. si vere, de sent. excommun. & D. Anton. & Ioan. de Imola, in cap. post electionem, colum 8. de concess. præbend. Felin. in cap. cum dilectus, num. 1. de accusa. Summa Asten. 2. par. li. 7. tit. 9. quæst. 6. Palud. 4. disti. 18. quæst. 4. vers. Secundus effectus, Gab. 4. d. 18. quæst. 2. art. 3. S. Anton. 3. parte, titu. 24. cap. 76. vers. Nono. Angelica, verbo, excommunicatione, vt. num. 8. Tabiena, verbo, excommun. 1. vers. octauo. Sylvest. verbo, dispensatio, quæst. 9. Nauar. in Man. ca. 27. num. 21. vers. 8. Couar. in cap. alma mater, 1. par. 5. 7. nu. 1. de sent. excommun. lib. 6. Henriquez lib. 13. de excommun. cap. 4. §. 4. & ca. 7. §. 2. & cap. 13. §. 1. Cate. excommun. 5. vbi scito, & verbo, absolutorius impedimenta, Vgolin. de cens. Eccles. Tab. 2. cap. 13. §. 1. num. 1. & est communis omnium DD. Ratio est: quia Ecclesiastica beneficia præcipue dantur propter officium, cap. cum secundū, de præb. & cap. vlt. de re script. lib. 6. & cap. concessio, & ibi glos. in verb. sedilitate, 12. quæst. 2. & cap. generaliter, 16. quæst. 1. & glos. in cap. vlt. in verbo perpetuo Vicarios, de offic. Vicar. excommunicatus autem ab executione officij iure ipso suspensus est, cap. ad probandum, de re iud. & ibi Panorm. num. 20. & in cap. veritatis, num. 34. de dolo & contumia, & Innoc. num. 1. in verbis, excommunicationem. S. Anton. 3. pat. tit. 24. cap. 76. vers. Decimo. Tabiena verbo, excommun. 1. vers. 7. Nauar. in Manual. cap. 27. nu. 21. vers. Decimo. unde beneficium Ecclesiasticum ei conferti non potest. Quæ ratio colligitur ex cap. si celebrat. de Cleric. excommunicat. minist. & glos. in cap. Apostolice, in verbis, continget, de exceptione.

Deinde, ut ait Panorm. in cap. postulatis, nu. 2. de Cleric. excommunicat. minist. sive communione hominam beneficium quis adipisci non potest, nec in eo administrare; excommunicato autem denegatur hominum communionio, argumen. cap. penul. de sent. excommun. & ca. Engeltrudam. 3. quæst. 4. cui vero denegatur aliquid, denegatur omne illud, per quod ad illud pertinet, leg. oratio, ff. dispons. & argument. capitulo. is cui, de sentent. excommun. libro 6.

Quid, quod beneficium conferti non potest ei, qui tempore collationis est irregularis, immo collatio ei facta est nulla, secundum Decum in cap. 1. de Regul. iust. lib. 6. & Innoc. in cap. cum nostris, de concess. præbend. non alia ratione, nisi quia irregularis est suspensus ab officij executione, cuius causa, ut diximus, beneficium da iur. Hoc autem quod diximus, procedit.

Primo, sive is excommunicatus a iure sit, sive ab homine eadem enim ratio est quod hoc de excommunicatione lata ab homine, quæ est de excommunicatione lata a iure. Sic Imola in cap. cum dilectus, in glo. magna, circa fin. de confutat. Rota, decisi. 363. in anq. alias decisi. 5. de sentent. excommunicata & faciat Panorm. in cap. Apostolice, nu. 3. de except. & expresse Rebuff. repet. in c. postulatis, num. 46. de cler. excommun. minist. Conarr. in cap. alma mater, 1. par. 5. 7. num. 1. vers. Tertio constat, de sentent. excommunicat. lib. 6. Vgolin. de censur. Eccles. Tabul. 2. c. 13. §. 1. num. 1. & pater. Nam d. cap. postulatis, generaliter loquuntur, nec distinguunt a quo quis excommunicatus sit, & ideo nec nos distinguere debemus, argume. I. 1. §. generaliter, ff. de legat. præstan. l. de precio, ff. de Publician. in rem actione, immo quando imponitur sententia iuris propter crimen, plus ligat, argument. not. in capit. finali, de excess.

prælat. Rebuff. vbi supra.

Secundo procedit, sive collatio facta fuerit ab Episcopo, qui cum excommunicatur, sive ab alio, sive in eadem Die, nisi siue in alia, ob rationes allatas; quia excommunicatus in una Ecclesia, etiam in alijs vitandus est, capit. Qui quis, & ibi glos. in verbo, coimminicet, 4. quæst. 3. & capit. sicut Apostoli & cap. Curæ, 1. quæst. 3. & facit capit. ad reprehendendam de offe, indic. ordin. & glos. in cap. pastoralis, 8. verum, in verbis, subtrahuntur, de appellat. Panorm. in cap. 1. notab. 4. de raptor. & in d. cap. ad reprehendendam, num. 2. Cardin. in Clem. 1. vers. ipius de penis. Bartol. in l. ex ea, ff. de postulat. Quia cum sit una Ecclesia, vniuersalis tandem, non potest esse partium intra, & pattium extra Ecclesiam, vt 24. quæst. 1. ca. loquitur Extravag. *Vnam Sanctorum*, de maior. & obed. Imola, 3. d. cap. ad reprehendendam, col. 1. & in capit. 1. de treuga & pace. Ratio est: quia delicta & honores transirent cum capite, vt notant Innoc. Monach. & ibi Philippus Probus in addit. ad eum. in capit. accusatus, num. 16. de heret. lib. 6. Rebuff. repet. in cap. postulatis, numer. 5. Vgolin. de censur. Ecclesiasit. Tabul. 2. c. 13. §. 1. numer. 1.

Tertio procedit, etiam si collatio facta sit Motu proprio, sive ad partis postulationem, ex Cardin. in Clem. 1. §. 1. q. 4. de relig. dom. Rebuff. repet. in cap. pastoralis, num. 47. de Cler. excommun. minist. Couar. in cap. alma mater, 1. par. 5. 7. num. 2. vers. Quarto, de sent. excommun. libr. 16. Henriquez lib. 13. de excommun. ca. 13. §. 1. Vgolin. vbi supra, & est communis DD. opinio: quia *Motus proprius*, licet aliqui multa operetur ad tollendam surreptionem, non tam inducit dispensationem aliquam, nec tollit vitium, aut defectum, aut irregularitatem hominis prouisit, & quo im peditur iure obtinere id, quod sibi conceditur: nisi Pontifex habuerit scientiam defectus, si enim Papa beneficium conferat ei, quem nouit excommunicatum, aut irregularis, tunc videtur ipso facto dispensare in tali irregularitate, & absoluere talen excommunicatum, vt communiter DD. tradunt. Panorm. in cap. cum in cunctis, §. in inferiora, numer. 8. & in cap. innotuit. numer. 7. de elect. & facit. 1. Quidam consulente, ff. de re iudic. & l. idem Vlpianus, ff. de excusat. tutor. & DD. ibi. & tenent Bart. in repet. in h. Bartharius, col. 5. & ibi Iason. colum. 3. ff. de officio. Prætor. Oldrad. consil. 333. cum quatuor sequent. Roman. consil. 216. Felin. in glos. in cap. cum in iure, de offic. deleg. & in cap. præterea, nume. 9. de testib. cogend. Ioan. Staphil. de literis gratia & iustitia. In hoc. in cap. diuersi fallacijs, de Cler. coniug. Gabriel. tom. 2. tit. de Clausul. Concl. 2. a. num. 40. Nauar. in Man. cap. 25. num. 7. 4. & in cap. si quando except. 10. nume. 3. de script. Couar. in cap. alma mater. 1. p. 5. 7. num. 2. Henriquez lib. 13. de excommun. capl. 13. §. 3. fecit autem in inferiore circa Papam; Vnde Episcopus conferendo beneficium alicui, quem scit iure humano, ad id inhabilem, non dispensat. Ratio diuersitatis est, vt praefati DD. tradunt, & maxime Innoc. & Panorm. quia Episcopus in iure communione non dispensat, nec potest nisi premitat cause cognitionem, & quando necessitas non relinquit facilem recursum ad superiorem, tunc enim ex tacita Papæ commissione Episcopus in lege superioris dispensare potest, vt late & eruditè tradunt Caietan. in 1. 2. quæst. 96. artic. 5. in fine, & quæst. 97. artic. 4. & ibi Bartho. Medina. Sotus. lib. 1. de iustitia & iure, quæst. 7. artic. 3. Nauar. in præludio 9. aumer. 14. & 15. Henriquez loco proxime allegato. Papa vero, non tenetur adhibere causam cognitionis in dispensando, cum sit supra ius commune, sed sufficit sola voluntas. Hodie vero ad omnem difficultatem & ambiguitatem tollendam, vsus Curia Romana est, vt quoties Papa beneficium aliquod confert, aut aliquam aliam gratiam concedit, premitat absolutionem cuiuscumque excommunicationis gratiam impetranti, aut ei cui beneficium confert, ad effectum presentium duntaxat consequendum, vt docent Ioan. Staphil. de literis gratia & iustitia. Rebuff. in Concordatis, tit. de excommuni. non vitandi. Hieron. Gigas de Pension. q. 14. Felin. in cap. apostolice, de except. Corduba, Capl. 41. Couar. in cap. alma mater. 1. p. 5. 7. nume. 3. vers. 1. de sent. excommun. lib. 6. Henriquez lib. 13. de excommun. cap. 13. §. 3. Quamvis vt recte notat Cald.

Calderin. consil. 8. in tit. de rescript. & Rebuff. repet. in cap. postulatis, num. 73. in dispensatione tam de iure, quam de stylo Curie Romana, requiratur verbum *Dispensamus*, alioqui non valeat.

7. Quarto procedit: etiam si postea secuta sit legitima absolutione ab excommunicatione; Ratio est: quia cum collatio beneficij ex eo nulla sit, quod tempore collationis is, cui confertur beneficium sit incapax eius propter excommunicationem; collatio illa quæ ab initio nulla fuit, non validatur ex absolutione sequita, argum. cap. Non firmatur, & ibi glos. de reg. iur. lib. 6. & cap. Dudum, 1. de elect. & l. Quod ab initio, ff. de reg. iur. & facit, quæ tradunt glos. in d. cap. Dudum, in verbo, Electionis tempore, & ibi Panorm. num. 11. Archid. in cap. Nullus, distinct. 63. Anchæ. & Rebuff. in cap. postulatis, num. 50. de Cler. excommun. minist. Couart. in cap. alma mater, 1. part. §. 7. num. 2. versio. septimo, de sentent. excommun. lib. 6. Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 2. ca. 13. §. 1. num. 1. & glo. in cap. solet, in verbo, admittatur, de sent. excommun. lib. 6. Ratio est: quia cum hic excommunicatus non sit, excommunicatione nihil ei obesse debet, unde, si talis celebraret, non efficieretur irregularis, cum secundum veritatem non sit excommunicatus, ut traduat Archid. in cap. licet, de sentent. excommun. lib. 6. Henricus Bohic. in dict. capit. dilectis, & Rebuff. vbi supra, numero 67.

8. Quinto procedit: etiam si ille excommunicatus ignoraret se excommunicatum esse; neque enim in hoc casu collatio beneficij facta illi, valebit, in cap. solet, in verbo, admittatur, & ibi Steph. Costa, num. 35. de sentent. excommun. num. lib. 6. Panorm. in capit. pastoralis, §. verum, numero 15. & Innoc. Imola, & Philippus de Perosia. in col. 3. de appellation. Cardinal. in consil. 40. & in cap. penult. de cleric. excommun. minist. Pafudan. 4. distinct. 18. quætit. 4. Summa Atenensis, 2. par. lib. 7. tit. 5. quætit. 3. Couar. in cap. alma mater, 1. part. §. 7. num. 2. versio. Decimo, de sen. excommun. lib. 6. Rebuff. repet. in cap. postulatis, num. 62. de cler. excommun. num. 11. Henriquez lib. 13. de excom. c. 7. §. 2. & cap. 1. §. 1. Vgolin. de censur. Eccles. Tabul. 2. ca. 13. §. 1. num. 1. & glo. in cap. Apostolice, in verbo, probabilis, de Cler. excommun. minist. licet eadem glos. in cap. postulatis, §. verum, in verbo, excommunicatione, de appel. contrarium sed male, & contra communem DD. sententiam, teneat. Ratio est: quia licet ignorantiæ excommunicati, si probabilis, excusat ad eufugiendas penas iuris, statutas contra excommunicatos aliquid prohibuit, agentes, non tamen excusat quod valorem actus ipsius, communiter tradunt Doctores, & colligunt potest, ex cap. Apostolice, de Cler. excommun. minist.

9. Sexto procedit: etiam si ipse excommunicatus non sit tempore collationis denunciatus, Panorm. in capit. pastoralis, §. verum, num. 1. de appell. & citat. Innoc. in cap. cum dilectus, de confuetud. & idem Panorm. in cap. postulatis, num. 1. de Cler. excommun. minist. & ibidem Marian. Socin. num. 8. & in cap. sacrif. num. 107. de sentent. excomm. Rebuff. in repet. postulatis num. 61. de cler. excommun. minist. qui ad hoc citat Philip. in d. cap. pastoralis, §. verum, column. 2. Couart. in cap. alma mater, 1. part. §. 7. num. 2. versio. Sexto, de sentent. excommun. lib. 6. & Henriquez lib. 13. de excommun. cap. 7. §. 2. Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 2. c. 13. §. 1. num. 1. In eis enim, quæ tendunt in fauorem excommunicationis, nulla est differentia, ut ait Panorm. inter excommunicationem occultum, & manifestum. Et Constitutio Conc. Conitanc. *Ad evitanda scandala*, ipsos excommunicatos nulli affit, beneficio, nec illis villam affert utilitatem, ut iste dicatur, & proinde quoad eos iura vetera adhuc obseruantur sunt.

10. Septimo procedit: etiam si collatio facta esset etiam excommunicato iniusta excommunicatione, ut docent Couar. vbi supra, §. 7. num. 7. versio. Hinc decimo quarto. Vgolin. vbi supra, excommunicatione enim iniusta, id est, iniustæ lata, vim habet quoad penas iure statutas, ante absolutionem: Secus autem si excommunicatus esset, & tamen excommunicatione illa nulla esset, ipso tè, quia lata post legitimam appellationem, tunc enim collatio beneficij ei facta, valida censeretur, sicut etiam valida erit, quando

dubium est, an excommunicatione teneat, si postea pronuntiatur excommunicatione nulla, & denique, quotiescumque probatur excommunicatum non fuisse tempore collationis, valebit beneficij collatio illi facta, ut colligitur ex Innoc. & Joan. And. Hoffiensi, & Henr. Bohic. in c. dilectis, circa finem de appell. & Panorm. in cap. ita quorundam, in fine, de Iudeis, & consi. 23. num. 3. in priuio vol. vbi ad hanc citat d. cap. dilectis, in fine de appellat. & c. licet, de sent. excommun. lib. 6. Gemin. consil. 99. Cardi. consil. 419. Rebuff. repet. in c. postulatis, num. 66. 67. & 71. de Cler. excommun. minist. & tit. de excommun. non vitand. in fine. Conarr. in cap. alma mater, 1. part. §. 7. num. 5. vers. Decimotertio, de sent. excommun. lib. 6. Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 2. ca. 13. §. 1. num. 1. & glo. in cap. solet, in verbo, admittatur, de sent. excommun. lib. 6. Ratio est: quia cum hic excommunicatus non sit, excommunicatione nihil ei obesse debet, unde, si talis celebraret, non efficieretur irregularis, cum secundum veritatem non sit excommunicatus, ut traduat Archid. in cap. licet, de sentent. excommun. lib. 6. Henricus Bohic. in dict. capit. dilectis, & Rebuff. vbi supra, numero 67.

11. Illud tamen aduentendum est: quod licet collatio beneficij facta excommunicato nulla sit, acceptatio tamen facta per excommunicatum valeret, unde, si fiat collatio beneficij tempore, quo non est excommunicatus, non frustratur ex eo, quod dum accepit collationem, & bullas, ut excommunicatus, ut notat Rota Decisi. vlt. de sentent. excommun. Cardin. consil. 103. Rebuff. ut de excommun. non vitanda, ad finem, & repet. in cap. postulatis, numer. 124. de Cler. excommun. minist. Ludovic. Gomes tradit. de expectat. num. 60. Couar. in cap. alma mater, 1. part. §. 7. num. 4. vers. Duodecimo, de sent. excommun. lib. 6. Henriquez lib. 13. de excommun. cap. 13. §. 3. Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 2. §. 1. num. 1. Ratio est: quia tam acceptatio quæ non est nisi quædam declaratio voluntatis, & consensus, quam excommunicatus retinet, cum solam perdat ea, quæ sunt iuris positui, non naturalis, i. ex facto, §. si quis foggatus, 2. ff. ad Trebellian. quam posset, quæ consequitur, est aliquid facti potius quam iuris, ex Panorm. in cap. veritatis, numer. 42. de dole & contumac. & facit capit. pro illorum, & ibi Panorm. numer. 16. de praebend. per acceptationem enim nullum ius de novo acquiritur regulariter; si enim per talenti acceptationem ius aliquid de novo acquiritur talis acceptatio per excommunicatum facta non valeat, cum ius spirituale in excommunicatum carere nequeat, arguit. cap. fin. de excess. prefat. unde, ut acceptatam illud et conferri possit, petenda est absolutione ab excommunicatione, ex Nauar. in cap. si quando, except. 10. numer. 9. de rescript. vbi ad hoc citat Rotam Decisi. 33. in antiqua, quæ est decis. 5. de sentent. excommun. in nouis & decis. 8. & Couart. vbi supra, idem tradit post Rebuff. repet. in cap. postulatis, num. 128. de Cler. excommun. minist. Nec sic acceptans in excommunicatione peccat, nisi animum habeat exercendi officium absque absolutione excommunicationis, ex Caietan. verbo, exco. ad spicul. & Henriquez loco proxime allato.

12. Octavo procedit: etiam in imprestatone literatum ad beneficia, si quidem imprestatio de beneficio facta per excommunicatum nulla est, argum. cap. ab excommunicato, de rescript. & argument. cap. 1. de rescript. lib. 6. vbi nulla censetur imprestatio rescripti adfites, & proinde multo minus valebit imprestatio literarum ad beneficia; & hoc, etiam ipse imprestatio inservit fit excommunicationis, vt notat Panorm. in cap. Apostolica, num. 6. de Cler. excommun. minist. Rebuff. in repet. cap. postulatis, num. 106. tit. end. Couart. in cap. alma mater, 1. part. §. 7. num. 3. vers. 1. de sentent. excommun. lib. 6. Henriquez lib. 13. de excommun. cap. 13. §. 1. quicquid glosin d. capit. Apostolica, in verbo, probabilis, & Cardin. in consil. 40. Finit. in cap. sicut tunc column. 2. de Simonia id negant. Ad quæ s. DD. distinctiones tollendas, intenta est practica in Curia Romana, vt Romanus Pontifex absolutam imprestatam quod illam actum & ponitur in propositio. Apostolica post in exordiu Chalcula hæc: *Tegre à quibusvis excommunicationis, suspicione, & interdicti, alijsque sententijs, conjuris, & panis, &c.*

ab al-

absoluentes. & absolutum forte censentes. &c. ratione cuius Clauſula valedit hodie quilibet impetratio sic facta. Benedic. repet. cap. Raynitus. vers. mortuo. nu. 200. de test. Rebuff. in repet. cap. postulatis num. 109. de Cler. excom. minist. Hieron. Gigas. de pension. quest. 14. Nauar. in Ma. cap. 17. num. 22. ver. Decimotertio. & in cap. ita quorundam. glof. ylt. num. 16. de Iudeis. Cou. vbi supra. nu. 3. Henriquez lib. 13. & excom. cap. 13. §. 3.

13. *Quæ tamen Clauſulas. Teque a quibusvis. &c. & absoluſio in duobus caſib⁹ non valeat; Quorum*

Primus est. si impetrans inforderetur in excommunicatione per annum continuum. vt habetur in Regn. Cancelaria de inforderentibus. Felin. in capitul. Apoſtolice. de except. quia male videtur de fide sentire sic perseverans.

Secundus est. si per quatuor menses manſit ſcienſ excommunicariſ in alijs quibusdam caſib⁹ qui in dicta Regula conſtat. qui talis eſt; Item. ne perſoniſ pro quibus litera ſua. S. emanabunt ob generalē abſolutionem a censoriſ. quibus ligata forent. ad earundem effectuſ in diſſerentia concedi. & in literis Apoſtolicis apponi ſolitam preſtenti occaſio censuraſ iſipſis vilipendendi. & inforderendi in illis. ſicut. & ordinant huicmodi abſolutionem. & clauſulam in litteris. quas in futurum cum illa concedi coniaget. non ſuffragari. [1.] non parentib⁹ ſententia rei iudicari. [2.] incendiarij. [3.] violatoriſ Eccleſiarum. [4.] falſificatoriſ. & falſificari pro curantiibus literis. & ſupplicatione. Apoſtolicis. & illis. uterib⁹. recipiobiſ. & fauorib⁹ eorum; [5.] res veritas ad infideles deferentib⁹. [6.] violatoriſ Eccleſiaſtice libertatiſ. [7.] via facti aulū temerario. Apoſtolicis mandati. non obtemperantiib⁹. [8.] laicis. vel exēcutoreſ Apoſtolicis ſediſ. & eius officiacione. commiſſare. exequores. impeditiſ. Qui proper premissa. vel aliquod eorum excommunicari a ure. vel ab homine per quatuor menses ſcienſ excommunicationis ſententiam huicmodi ſuſtinerint. & generaliter quibuscumque alijs. qui aliquid conſarvi etiam alijs quam ut preſentur. quomodolibet ligati. in illis per annum continuum inforderentur. Haec tenet regula Cancell. Vnde. niſi in impetratio hoc virium expreſſit impetrans. abſolutio non valebit; Solet autem hodie etiam aliquando ab impetrantibus ponи Clauſula hec inter Clauſulas derogatorias poſt principalem peccationem ſupplicationis Papae porrecta; Non obſt. inter regula deinforderentibus ut ſi impetrans habeatur abſolutio quod effectum illius gratia conſequendum. non obſtant predicta Regula. licet per annum manferit in excommunicatione aliqua. vel per quatuor menses in caſib⁹ in ea expreſſis.

14. *Non procedit. vt etiam permutatio inter excommunicatoſ. vel alterum illorum. de beneficio facta non valeat. ex Cardin. Clem. 1. vers. plus. & ibi Anchār. ou. 10. ver. Querit gloſ. & gloſ. in d. Clem. 1. in verbo. obtinenda. de pœniſ. Coſmas in Pragm. ianc. titu. de collat. 2. in ſuper. in verbo. diſponere. Rebuff. repet. in cap. postulatis. nu. 105. de Cler. excom. minist. Couar. in Alma mater. 1. par. §. 7. numer. 2. ver. Quinto. de lent. excom. lib. 6. Vgolin. de cens. Ecclef. Tabu. 1. cap. 13. §. 2. numer. 6. Ratio eſt. quia in permutatioſe ſue contingit mutua collatio. & de novo acquiritur benefiſium. ſi oīq; plus nonumque ius cuius chm excommunicatus incapax ſit. conſequens eſt. vt permutatio facta valida non ſit.*

15. *Decimo procedit etiam in pensione ſuper beneficio Eccleſiaſtico. quod hac excommunicato facta valida non ſit. Gigas de pension. quest. 14. Couar. vbi ſupra. §. 7. num. 2. ver. Non de ſent. excom. lib. 6. Henriquez lib. 13. de excom. cap. 13. §. 2. Vgolin. loco cit. numer. 8. Quia poſt Pium V. penſio videtur eſte Titulus Eccleſiaſticus. nec ſine licentiā Papa licet redimere. & pensione ſruens. tenetur ad horas B. Maria recitandas. vt habeatur in Extraug. Pij V. Exproxima. Nauar. in Man. cap. 25. nu. 108. & 122. & de orat. & hor. Canon. cap. 7. num. 32. & cap. 21. num. 53. & 60. & matrimonium cocontrahens. amittit pensiones. ſicut beneficia. & vt conſta. pensiones licet beneficia non ſint. editus tamen ſunt Eccleſiaſtici.*

16. *Vndecimo procedit in electione cuiuscumque inferioris a*

Papa. vt electio excommunicati facta ad beneficium. nbi. la & iusta ſit. & eligentes peccant. argum. cap. cum inter R. & ibi gloſ. in verbo. ſuſpenſis. & Panorm. ib. numer. 15. de elect. & cap. cum dilectus. & ibi gloſ. in verbo. 4. in ſuſpenſis. & ibi Panorm. numer. 20. de Confuetud. vbi id habetur de ſuſpenſis; ergo a fortiori de excommunicatis. & cap. conſtitutus. 1. de appellat. & ibi gloſ. in verbo. excommunicationis. & cap. ii celebraſ. de cler. excom. min. Rebuff. in cap. poſtulatis. num. 85. tit. cou. Angelica. verbo. elec. tit. num. 23. Sylvest. ver. eo. 1. ver. Decimo quarto. Patud. 4. diſt. 18. quæſt. 4. Gabr. 4. diſt. 18. quæſt. 2. art. 3. S. Anton. 3. pat. vi. 24. cap. 76. ver. octauo. Tabiena. verbo excom. 1. ver. Decimo. Nauar. in Man. cap. 27. numer. 21. ver. Nono Couar. in cap. alma mater. 1. part. §. 7. num. 1. ver. primum. vbi ait eſte communem. de ſent. excom. lib. 6. Marian Socin. in cap. ſacris. num. 7. & 106. de ſent. excom. & Henriquez lib. 13. de excom. cap. 13. §.... Vgol. de censur. Ecclef. Tab. 2. cap. 13. §. 2. num. 1. & facit qua docet Summa Altenſis. 2. part. lib. 7. tit. 9. quæſt. 5. & eſt communis DL. in capit. cum dilectus. de Confuetud. Dixi autem elec. tione in cuiuscumque inferioris a Papa irritam eſt. si sit excommunicatus. electio enim Romani Pontificis de excommunicatione facta valet. vt latius Vgol. vbi ſupra doceſ. & probat ex cap. licet. de elect. vbi Alex. III. ſtatuit. electum concorditer in Romanum Pontificem a duabus paribus Cardinalium. Nulla exceptione obſtrueret Papam. & ideo non obſtarat exceptio excommunicationis & Clem. Ne Romani. S. ceterum. doceſ. vbi Papa etiam cauit. ut nullus. Cardinals ob excommunicationem ſuſpenſionem. aut interdictum ab electione huicmodi repellatur. vbi dictio illa. Ab electione huicmodi. tam acie. quam paſſiuſ accipitur. id quod tam in Cardinalibus eli- gentibus. quam de Papa electo ſtatutur. vt ſcilicet in ea magis videntur diſſenſiones. & iſchismata. qua facile acciderent. si aut illis eli- gentibus. aut huic electo. excommunicationis exceptio obiici posſeret. vt ex diſt. cap. licet. colligatur. Vnde. cum protogratia electionis Summi Paſtorum ob talē exceptionem Eccleſie vniuersitatem detrimen- to poſſet. quo celereſ res ageretur. ſtatuit Alexander III. vt nulla exceptio cuiuscumque cenzura. electoribus. aut elec- tio obiicitur s. ob quam cauſam. hic electus ſtatut vele Papa eſt. nec villa alia confi- matione. confeſtatione. aut in throni collocazione opus haberet. vt notari gloſ. vlt. in d. ca. licet. argument. cap. in nomine Domini. diſt. 23. quo cauſa ſi ſic electus excommunicatus erat. abſoluitur ab illa cen- ſura. vel declarando ſe pro infecto habere velle ſententia. aut ſtatutum. a quo excommunicatus eſt. vel dando alterum auſtoritatem vt ab eo abſoluitur: vel ipſo ure abſolutus eſt. excepta igitur Summi Pontificis electione. electio cu- iuscumque alterius inferioris ad beneficium. nulla eut. si excommunicatus ſit. immo vero. si Pontifex ipſe aliquem in Episcopum. aut Archiepiscopum. eligeat. & conſim- matur. qui excommunicatus ſit. & Pontifex id ignoret. electio nul. a eis. alias ſecus. vt diximus. tunc enim diſpensare cu- ipſo videtur. qua diſpendi ratione alii prælati inferioriſ a Papa vti non poſſunt.

17. *Duodecimo procedit. etiam in poſtulatione. nec enim po- test ſic excommunicatus poſtulari. cap. 1. de poſtul. præla- vbi habeat. quod violans interdictum. non poſtulat poſtu- ri. ergo multo minus excommunicatus. Sic gloſ. in ca. ſin. in verbo. irritas. de excessi. prælat. citans cap. poſtulati. de Clerie. excom. ministr. & cap. cum bono. de zeta. & qualit. quia per poſtulationem venit ad electionem. ex gloſ. in cap. 1. in verbo. priuare. de excessi. prælat. & ideo hi- cut electio facta de excommunicato non valeat: ita nec po- ſtulatio: & quia iura loquenta de electione. habent locum in poſtulatione. ex gloſ. in dic. cap. 1. in verbo. priuare. de excessi. prælat. argum. cap. bono. memorie. in fine. de elec- tione. & gloſ. in cap. ſi poſtquam. in verbo. priuare. & in capit. ſin. in verbo. electione. de elect. lib. 6. Panorm. in cap. 1. num. 3. 1. de poſtulat. prælat. Rebuff. repet. in ca. poſtulatis. num. 95. de Cler. excom. ministr. Couar. in Alma mater. 1. par. §. 7. numer. 1. ver. primum. de ſent. excom. lib. 6. Vgolin. de censur. Ecclef. Tabul. 2. cap. 13. §. 2. numer. 2. cum ſit eadem ratio in utraque. ergo ea- dem*

- dem iuris decisio, illud, ff. ad legem Aquiliam.
18. *Decimo exercito procedit etiam in nominatione, que non vallet, si de excommunicato fiat, ex Rebuff. in cap. postulatis, num. 8. de Cler. excom. ministr. Vgol. vbi supra, Tab. 2. §. 2. nu. 3. & facit c. constitutus, i. de appell. cum hac sit via ad dignitatem, cuius excommunicatus incapax est.*
19. *Decimoquarto procedit in presentatione, neque enim haec ob eandem ratione de excommunicato facta validatur. Lapsus allegat. 8. & not. in cap. 1. §. fin. de iure patron. libr. 6. Archid. in capitul. 1. colum. 3. de excepti. lib. 6. Barbat. conf. 56. colum. 9. in fine, in volum. 2. & expressa glosa in cap. main. verbo, electione, de elect. lib. 6. Couar. in calma mater, i. part. §. 7. num. 1. vers. Secundo, de sent. excom. lib. 6. & Cesar Lambert. part. 2. lib. 9. in q. principali, art. 1. de iure patron. Rebuff. in concordat. titu. de excom. non vitand. col. 3. & repet. in cap. postulatis, num. 97. de Cler. excom. ministr. Marian. Socin. sen. in ca. factis, num. 117. de sententia excom. Henriquez lib. 1. 3. de excom. c. 13. §. 1. Nam prohibito uno, prohibetur etiam omne id, quo ad illud peruenitur, arg. L'oratio. ff. de spons. vbi dicuntur, quod vbi prohibetur matrimonium, videatur etiam prohibita sponsalia, quia de sposalibus peruenitur ad matrimonium; & facit que notat Pan. in c. 1. nu. 32. de postu. prizlat. & c. fin. de Cler. excom. ministr. Nec obstat, quod presentatio sit actus facti, qui omnes sunt excommunicato permitti; quia licet actus presentandi sit facti, presentatio tamen est iuris, & annexa spiritualibus, arg. c. Quanto, & ibi DD. de re iudic.*
20. *Decimoquinto etiam procedit in Commenda, neque eam beneficium in Commendam excommunicato dari potest arg. ca. Nemo, de elect. lib. 6. vbi eadem idoneitas, seu maior requiritur in Commendariis, que requiritur in eo, cui datur in titulum; sed beneficium dari non potest in titulum excommunicato, & proinde nec in Commendam. Hinc sit, quod sicut Legatus Ecclesias Collegiatas conferre non potest, cap. penult. de offic. legat. lib. 6. sic nec in Commendam dare potest. Archid. in d.c. Nemo, in princip. Sic Legatus commendare non potest beneficia, que non potest conferre, cap. 1. de offic. leg. lib. 6. Et si Ecclesia confuta sit conferri Regulari, non potest commendari seculari. arg. c. cum de beneficio, de prebend. lib. 6. & si beneficium conferri debet nominato, vt in eiusibus deputatis eiusdem, non poterit commendari, sicut nec conferri alteri non nominato, arg. Clem. 1. de suppl. neglig. prae, etenim potest commendari regulari a potestate conferendi, cum singula, §. prohibitus, de prebend. lib. 6. vbi beneficia confuta regi per Monachos, vnius Monasterij non possunt conmuti per inferiorem a Papa; Monachus alterius Monasterij. Et denique, Commenda facit procuratorem cum legitima administratione, gl. in c. Qui plures, 21. q. 1. & in ca. Nemo deinceps in verbo Commendare, de elect. lib. 6. Innocent. in c. si cōfiterit, de accusat. Card. in Clem. finali, q. 12. de procurat. sed excommunicato interdicta est administratio terum Ecclesias, ex Felino, in c. si vere, col. 2. de sent. excom. & idem tradunt Rebuffi. rep. in c. postulatis, nu. 2. 13. de Cler. excom. ministr. Vgol. vbi supra, §. 2. num. 5.*
21. *Decimosexto, Beneficia collata tempore excommunicationis vel suspensionis, non potest quis in foro conscientie retinere, nec de iure positivo. Archid. in c. Nullus, dist. 63. & habetur in c. postulatis, de Cler. excom. ministr. quia excommunicatus titulum non acquirit, ita Panor. in d.c. postulatis, num. 2. vnde nec potest iuuari Decretu de pacifica possessione, cum non habeat titulum coloratum, sed nullum, intrususque sit, ex Rebuffo, in d.c. postulatis, nu. 329. 330. & 336. & ideo absolutus ab excommunicatione retinere non potest, nisi fuerit cum eo dispensatum; Ad hoc vero, vt sic excommunicatus retineat beneficium, videtur dispensatio Episcopo concessa, dummodo prius obtineatur absolutio ab excommunicatione ab eo, qui iure possebat concedere, etiam si absolutio Papae reseruata sit ex glosa in c. postulatis, in verb. dispensatum. & ibi Panorm. n. 8. Marian. Socin. sen. nu. 16. Rebuff. num. 331. de Cler. excom. ministr. Couar. in cap. alma mater, i. part. §. 7. nu. 8. ver. decimoquinto, de sententia excom. lib. 6. Ratio est: quia vbi à Canone dispensatio permititur, nec Papa sibi eam reseruat, Episcopo reliquise videtur, vt glos. & DD. communiter tenent, & facit c. Nuper, & ibi glosa in verb. Non retinuit. & ibi Panor. nu. 5. & Marian. Soc. nu. 12. de sent. excom. Innoc. in c. dilectus, de temp. ordin. Felin. in c. at si Clerici, §. de adulterijs, de sent. & re iudic. Specul. titu. de lapidis & dispensat. §. Nunc de Episcoporum dispensatione Iacobinus de Concilijs, lib. 5. art. 19. Ioan. de Selua in tract. de beneficio, pat. 4. q. 7. Vgol. de censur. Eccl. Tab. 2. cap. 13. §. 1. num. 3. vnde, cum in cap. postulatis, de Cler. excommunic. ministr. permisit sit dispensatio in hoc casu, nec potest dispensandi Papae reseruata est, nec Episcopo expressum denegatur, tacite eidem concessa uidetur.*
22. *Quod tamen Regula non sita vniuersaliter vera est, quia nonnullas exceptiones patitur;*
- Primo enim si Papa beneficium excommunicato contulit, ignorans eum excommunicatum fuisse, tunc Episcopus cum eo etiam potest obtentam absolutionem ab excommunicatione, non poterit dispensare, sed solus Papa qui beneficium contulit, quia iam beneficium illud est affectu auctoritate Papae, & vbi manum apposuit Papa, tunc inferior nihil potest, vt docent Innoc. in c. inter dilectos, de excessi. prelat. Pett. de Anchar. conf. 58. circumscriptis. Ludovic. Roman. consil. 335. Circa primum. Domin. consil. 136. Decius, conf. 137. colum. 2. & in cap. 1. col. 2. de confirm. utili, ut inutili, & in cap. ut nostrum, colum. 1. de appell. Panorm. expresse in c. postulatis, num. 10. ubi ait, quod si collectio facta sit per Papam inferior forte tunc dispensare non potest, ex quo semel Papa manum apposuit; sicut indicamus in eo, quem ipse ordinavit ad Subdiaconatum, ut alius cum sine eius licentia ad altiores ordines promovente non possit, iuxta cap. cum in distribuendis, de temp. ordin. & idem docent Palud. 4. dist. 18. q. 4. uers. Secundus effectus Rebuffi. in d.c. postulatis, num. 333. de Cler. excom. ministr. & in praxi beneficii de rescript. num. 30. Couar. in calma mater, i. p. §. 7. num. 8. uers. decimoquinto, de sent. excom. Henriquez lib. 13. de excom. ca. 14. §. 2. Vgolin. de censur. Eccl. Tab. 2. c. 13. §. 1. nu. 5. Quamvis cum hodie Papa in suis rescriptis absoluat quoad illa effectum, non habet locum quod hic dieatur, sed ualebit collatio, nec aliqua opus est dispensatione.*
- Secondo, non poterit Episcopus dispensare in hoc casu quando ipsem Episcopum beneficium illud conferre non posset, quia dispensatio inducit nouum titulum, ex Rebuffi. vbi supra, in d.c. postulatis, num. 335. & Vgol. ibi supra, & sauer Cardinal. in d.c. postulatis.*
- Tertio, si Episcopus ipsem scienti tali excommunicato beneficium contulit, & uellet potesta cum eodem dispensare non potest; quia cum peccauerit in confertendo, non est dignus habere hanc potestatem, ut puniatur in quo deliquerit, ut in similis dicit glosa in cap. presentium, in uerbo, tristumque, i. questi. in Episcopo Simoniaco, quod non possit dispensare in Simonia commissione in ordine, vel beneficio, dummodo pecunia data fuerit ipsem Episcopo, & in casu nostro id expresse docent Panormitan. in cap. postulatis, num. 9. & Rebuffi. num. 3. 2. de cler. excom. ministr. Alexand. consil. 70. In causa, in fine, volum. 5. Vgolin. vbi supra; Addit Rebuffi. vbi supra, num. 334. casum quattuor, in quo Episcopus dispensare nequeat, scilicet, quando absolutione excommunicationis eset reseruata Papae, & idem tener glossa in cap. cum bona, in uerbo, postinodum, de stat, & qualit. Ceterum, Panorm. in d. cap. postulatis, num. 8. de Cler. excom. ministr. & Marian. Socin. ibidem, num. 16. & Couar. in calma mater, i. part. §. 7. num. 8. uers. Decimoquinto, de sententia excom. lib. 6. docent, quod potest absolutionem ab excommunicatione facta à quocumque habente ad id facultatem, poterit Episcopus dispensare, dummodo Papa dispensatione alteri non reseruauerit, prout, fecit in c. graue, de preb. vbi super pendit à collatione beneficiorum eū, qui potest secundam correctionem, indignis beneficiis confert, ita, vt illam suspensionem solus Papa, vel Patriarcha relaxet. & capitul. excommunicamus, i. & cedentes, de haereticis priuata officio Clericos, qui haereticis Sacraenta exhibent, aut eos sepulture tradunt, aut*

K oblatio-

oblationes ab eis percipiūt, ita ut à ſolo Papa reſtitui poſſint, & cap. cum illorum, de ſent. excom. ſibi reſeruat Pa- pa diſpenſationem cum eis, qui ex ignorantia probabili- iari, vel facti Ordines in excommunicatione reſepeunt, ſi ſint Clerici ſeculare. In alij autem caſibus, vbi Papa diſpenſationem ſibi non reſeruat. Epifcopi diſpenſare po- fuſt eo moq. lo. quo dictum eſt.

23. Illud tamen in hac re addendum eſt, quod ſi beneficij collatio ad aliud quam ad Epifcopum pertinet, cum tali diſpenſatione Epifcopi requiriuit noua collatio, & coſcen- ſus illius, qui beneficium conſerat, quamvis enim Panor. in c. poſtulatis, nu. 9. & ibi Marian. Socia. num. 17. de Cleric. excom. mīoſt. & Vgol. de ceni. Eccles. Tab. 2. c. 13. §. 1. nu. 3. velint. in hoc caſu, facta diſpenſatione, nullam alia col- lationem neceſſariam eſſe; Tutius tamen eſſe ait Rebuff. in d. cap. poſtulatis, num. 33. quod fiaſt noua collatio, vel quatenus opus eſt, conſerat cum Claſſula in literis diſpe- ſationis appoſita, ut euidentur opiniones, & omnis ambi- guitas rollatur, & ſic ex tunc legitimè & licet beneficium retinere poſteſt. Quam etiam ſententiam tehent Henric. in d. c. poſtulatis, per c. cum terra de elect. & gloſ. in Pragm. Sanctio in tit. de elec. c. liet. in verbo Canonicas, in fine, Palud. 4. diſt. 18. q. 4. verſ. Secundus effectus. Gabr. 4. diſt. 18. q. 2. art. 3. dub. 1. Anton. part. 3. cap. 76. verſ. Non. Ta- biena, verbo excom. 1. verſ. Octauo. & Couar. loco proxi- mè allato: Quia cum prior collatio nulla fit ratione ex- communicationis, in qua erat is, cui beneficium collatum fuſt; conſequenter ille ad quem collatio pertinebat, po- ſtate conſerendi beneficium priuatus non erat; & proin- de cum Epifcopus diſpenſare tantum poterit, non autem conſertere, omnino neceſſarius eſt conſensus illius, qui be- neficium conſerat, ut obtenta diſpenſatione, & diſpenſatio- ne, collatio valide fiaſt; Sicut in ſimili, conſensus eius ne- ceſſarius eſt ad permutationem, qua auctoritate Epifcopi fieri debet, gloſ. in cap. vniſo. in verbo, collationem, & ibi DD. de rerum permutat. lib. 6. & in Clem. vnuca, in verb. conſeruantur, titul. codem. Ioan. Andr. quem refert, & ſequitur Panormit. in capit. Quæſitum, num. 9. de rerum permutat.

24. Decimoſepimo; Excommunicatus pendente excommuni- catione priuatur fructibus beneficij, & hoc, etiam ſi nihil in ſententiā fuerit dictum, ut habeatur in c. poſturalis, §. verum, & ibi Panor. nu. 17. de appellat. & gloſ. in c. qua- liiter hoſt. in verbo, ab Ecclesia, diſt. 32. & Innoc. in c. qualiter & quando, 2. in fine, de acuſat. Specul. in tit. de ſuſpenſ. & inter. in fine, vbi recitat idem tenueſe Vinc. in cap. quo- nies, de Simon. Hoſtienſi. in Summa, lib. 5. tit. de ſenten. ex- comm. nu. 11. verſ. Quis fit eius effectus. Marian. Socia. in c. factis, n. 109. & ſeq. Imol. Perniſ. in d. c. §. verum, in fine, de appell. Summa Altenſi, 2. par. lib. 7. tit. 9. q. 8. Palud. 4. d. 18. q. 4. verſ. Secundus effectus Gabr. 4. d. 18. queſt. 2. art. 3. dub. 1. S. Anton. 3. part. iii. 24. c. 76. verſ. Non excom- municatus. Tabiena verbo excom. 1. verſ. Octauo. Angelica. verbo, excom. vlt. nu. 10. Sylleſter verbo, Clericis, 4. in vi- luma q. 25. & verb. excom. 3. effectu 9. Couar. lib. 3. variat. reſolut. cap. 13. verſ. duodecimo. Nauar. in Manuali, c. 27. nu. 11. verſ. Octauo. Henriquez lib. 13. de excom. c. 13. §. 4. & c. 14. §. 3. Rebuff. in Concordat. iii. de non vitand. exco. & idem in repet. in c. poſturalis, nu. 84. & 82. de Cleric. ex- com. ministr. Vgol. de censur. Eccles. Tabul. 2. c. 12. quod eſt verum, ſi in mora fuerit petendi diſsolutionem, nec ei poſtea abſoluto reſtitui deſtent fructus; Ratio eſt: quia ex quo eſt extra Ecclesiā, & eius communionem, nihil quod Ecclesiā eſt poſſidere debeat, ut docet Pontifex, in d. c. po- ſtoralis, in fine. & ibi gl. in verbos, ſubrahantur, de appell. Et quia beneficium datur propter officium & ſeruſtum, & Ecclesia fructus affiſnat ſub eo modo ſi expedito fac- re poſſit officium, quod excommunicatus facere non po- teſt; & hoc etiam ſi nec denupciat, nec notoriuſi ſi; cum enim etiam excommunicatus occulitus ab aliorum coſer- tio abſtinere debeat, nec is aliquo modo reueletur per Extrauagā. Ad evitanda ſcandalā in conſientia hos fructus tem- pō, e excommunicatione retinere non poſteſt; ſed ne- que poſt diſsolutionem, amiloſ fructus recuperat, ſi iuste excommunicatus fuerit, niſi fiaſt ei gratia ſpecialis, arg. C.

de re milit. ſtipendia. Nec de facili debet gratia fieri, ne- propter ſpēm recuperationis disciplina Ecclesiastica con- temnatur, arg. c. Quia diuerſitatem, de concess. præbend, & arg. c. 1. diſt. 50. facilis enim venie peccandi anſam tri- buit; 23. q. 4. cap. eſt iniuſta.

25. Dixi, ſi fuerit iuste excommunicatus, ſi enim iniuſte ex- communicatus ſit, fructus omnes abſolutus recuperabit, quos excommunicationis tempore amittit, quia cum haec priuatio pena ſit, ea affici non debet qui non deliquit, un- de in tuto loco reponendis grunt, ut ei reſtituatur poſt ab- ſolutionem, dummodo, etiam in mora non erat petendi abſolutionem, quia eācum tuę ex ſua culpa in excommuni- catione manet, fructus 2 millos tempore morte culpabi- lis non recuperabit; Et quod ſic iniuſte excommunicatus recuperet fructus poſt abſolutionem, expreſſe tradunt gl. in c. poſturalis, §. verum, ip. verbo, ſubrahantur, verſ. fed nunquid abſolutus, de appetat. & Innoc. ibid. nu. 3. Felin. in cap. Apoſtolica, num. 13. de except. Palud. 4. d. 18. q. 4. verſ. Secundus effectus. Petr. Foller. in praxi Crim. Capo. 3. par. c. 33. nu. 111. Couar. lib. 3. var. reſol. c. 13. num. 8. verſ. quodēcimo, qui ait eſt compunem opinionem. Henri- quez lib. 13. de excom. cap. 13. §. 4. & Vgol. loco proximè allato cap. 12. nu. 3. & a fortiori, quando excommunicatio ſuit nulla, fructus non amittit; Sed neque amittet fru- ctus ante excommunicationem percepitos; cum enim iam ſui facti ſunt, ob ſuperuenientem excommunicationē eos non perdiſt. Immovero, ſi quis fructus de beneficio perci- piendos ante excommunicationem alicui creditō ſuo affi- gnaffet, creditor eos non amittet, ut docet Vgol. cit. on. 4. ex communī ſententia DD. in cap. perneſit, de fidei uſtor. & id docet Panorm. de ſuſpenſo, in c. Apoſtolica, num. 7. de except. culpa enim debitoris ſuperueniens, creditori da- num aſterre non debet, arg. cap. Non debet, de reg. ior. lib. 6. & arg. d. cap. perneſit.

26. Sed neque fructus patrimonij pro iuſu aliqui affi- ga- ti amittuntur per excommunicationem, eo quod pati- monium illud ſpirituelle annexū non habet, ita ut ea que- tradunt gloſ. in cap. Tuis. & Panor. ibi. nu. 6. & 8. de præ- bend. non enim Ecclesiasticum beneficium eſt. Cuiusrei argumentum eſt: quia poſt adeptionem beneficij Eccle- ſiati alicuiare ipsum potest, ut colligunt ex Concil. Trid. ſess. 21. cap. 2. de reform. quod non ſicet, ſi ſpirituſe quid eſet. Vnde etiam, quamvis Clericus, qui elapsis 6x mensi- bus poſt beneficium Ecclesiasticum, vel pensionem habi- tam, officium noſ recitauit, ad reſtitutionem ſuo etiū ob- ligatus ſit, iuxta Constitutionem Concil. Lateran. Sess. 9. & Bullam Pi. V. ex proximo Lateranensi, quam refert Na- uar. in Manuſcripto, cap. 25. nu. 1. 22. & de orat. & hor. Cano. cap. 7. nu. 32. qui tamen ad iuſu patrimonij ordinatus eſt, ad id non obligatur, ut docet Ioan. Baptista Antoniuſ in Catecheſi Neapol. lib. 4. cap. 3. quem refert & le- quirit Vgol. vbi ſupra, nu. 4.

27. Et quod de fructibus beneficij diſtinctum eſt, de pensioni- bus, oblationibus, & alijs redditibus qui ob Ecclesia Em- phybusiū preſtantur, dicendum eſt, quibus omnibus ex- communicatus pendente excommunicatione priuatur mul- toque magis, quotidiani distributionibus priuabitur, qui ſolis interſentibus diſtribuuntur, cu ipſe Diuini officijs ex ſua culpa propter excommunicationem cefuram inter- eſte nequeat: quo caſu, distributiones illę reliquis qui offi- cijs diuiniſ interſent, pro moe diſtribuuntur, & illis accro- ſciunt, ſi iuste excommunicatus fuerit; ſi enim excom- municatione declaretur, fuile iniuſta, Canonicus recuperabit di- ſtributiones quotidiani, ſi tamen aliaſ officijs diuiniſ in- teresse conſuevit, ut docent Felin. in c. Apoſtolica, nu. 13. de except. Petr. Foller. in praxi Crim. Cap. 3. p. c. 33. n. 111. Henriquez lib. 13. de excom. c. 13. §. 4. in fine quia per illū non ſtett quo minus intereſſe, ſicut in ſimili, impeditus morbo lucratū distributiones, ſi prefens ſit in eadē ve- be, & officijs diuiniſ intereſſe conſuevit, ut tradunt com- muniter DD. in c. ad audientiam, & ibi Pan. na. 5. de cler. non refid. & idem Panor. in c. 1. nu. 1. & 6. de Cler. arg. & facit cap. 1. de Cler. non refid. lib. 6. & ibi Ioan. Andr. Ge- min. & Domin. Nauar. de orat. & hor. Canon. cap. 11. nu. 10. id quod etiam Vgolinus de censur. Eccles. Tabul. 2. cap.

- cap. 12, n. 4. verum esse putat in casu nostro, quando distributiones non sunt alii acquisitae, si enim semel alii acquisite sint, tunc ab eis petenda erunt, qui in causa fuerant, cur hic excommunicatus iniuste fuerit, arg. cap. facio, §. caueant, de sent. excomm. & arg. cap. 1. & ibi glos. in verbo, occasionē, de offic. iud. ord. li. 6. qui enim occasione damnificat, dannum deducit, videtur, ca. fin. de injur. quæ sententia, & limitatio æquitatē habet, & practicanda est.
- 28 Quod alios verò redditus, & Ecclesia seu beneficij fructus, cuiuscunq; generis sint, ante omnia curandum est, vt assignetur honestum & sufficiens stipendium alicui, qui Ecclesia curam gerit, & munia subit. ne damnum interim patiatur Ecclesia qua portione illi assignata, reliqui qui supersunt fructus, in utilitatem ipsius Ecclesia conueniri debent, vt tradunt Panorm. in cap. pastoralis, §. verum, numer. 22. de appellat. Felin. in cap. Apostolica num. 13. de except. Summa Asten. 2. par. lib. 7. tit. 9. quæst. 3. in fin. Vg. vbi suprā, n. 3. & alijs. Addunt etiam prefati DD. quod si beneficiarius sic excommunicatus nō habeat vnde suis laboribus vivat, tunc fructus sustentationi sive necessarij concedi debent, ne pereat, aut in opprobrium cleri mendicare cogatur, & hoc etiam iustè excommunicatus fuerit, ante contumax sit, & in mora petendi absolutionem: secundum ea quæ tradunt glos. in d. cap. pastoralis, §. verum, in verbo, subtrahuntur, in fine, & Panormitan. num. 16. de appellat. & Decius ibidem, num. 7. Felin. in dict. ca. Apostolica, num. 12. de except. Summa Asten. & Vgol. vbi sup. Henriquez lib. 13. de excom. c. 13. §. 4. in fin.
- 29 Quod si quis iustè excommunicatus fuerit, & iam penituit, nec per eum fiat quod minus absoluatur, tunc licet in foro exteriori per sententiam declaratoriam priuetur fructibus, quia presumuntur contumax, in conscientia tamen ex pia matris Ecclesiæ voluntate. fructus facit suos, sicut etiam in tali casu superioris Ecclesiæ suffragij gaudere diximus, & ita expressè tradunt Cardin. & Ioann. de Lignano, quos referunt & sequitur Decius in cap. pastoralis, §. verum; numer. 7. de appella. Henriquez, & Vgolin. vbi supra: Ratio est; quia sic excommunicatus non solum priuatur beneficij fructibus, eo quod debito modo officium suū exerceat non posse, cum aliorum communione priuetur, sed etiam in paenam contumacia, vnde cessante causa, nimisrum, contumacia, cessat in foro conscientiae hic effectus penalitatis, & gaudent fructibus, immo etiam tunc expedire officium suum per se, vel per alium vicarium faciens, & horas recitans, fructus illos restituere non tenetur in foro conscientiae, cum iam cessauerit quantum ex se est causa talis penitentie, & ita si non repetantur fructus in foro interiori, eos tuta conscientia retinere potest.
- 30 Dixit etiam in principio excommunicatum priuari fructibus beneficij etiam si in sententia non exprimatur; quamvis enim in glo. in cap. pastoralis, §. verum, in verbo, subtrahuntur, de appell. limitare videatur hoc, dummodo id sit in sententia expressum; alias scimus, sicut dicimus in relegate, ad tempus cui non subtrahuntur bona, nisi hoc exprimitur in sententia, l. deportatorum, C. de pœn. Nam quādū quis possit alij remedij distingi, non sunt ei subtrahenda stipendia, & c. illud, 16. q. 6. potest tantere iudex hoc exprimere si vult: & cum hac sententia transenunt DD. antiqui omnes, vsque ad Ioan. Andri. inclusi, referendo dictam glos. non repugnando; & Summa Asten. 2. par. lib. 7. tit. 9. quæst. 9. Alij tamen omnes, vt Innoc. in cap. qualiter & quando, 2. de accus. prop̄ faciem, & Specu. in tit. de suspensi. & interd. in fine, vbi recitat idem tenuisse. Vinc. in cap. quoties, de Simon. & Hostien. in Summa titul. de sentent. excomm. num. 11. vers. quis sit eius effectus. Panorm. in cap. pastoralis, §. verum, num. 17. & ibi Imola, Peruf. & Rebuff. reper. d. ca. pastoralis, num. 8. 1. de Cler. excom. ministr. Marian. Socin. in c. sacris, num. 113. de sentent. excomm. Ripa, in c. 1. num. 27. de iud. Puteus, decisi. 28. lib. 1. Mandos. in tract. de signatura gratiae, capit. absoluto ab excom. in fine, & Vgol. de cens. Eccles. Tab. 2. c. 12. docent id simpliciter verum esse, etiam in sententia excommunicationis id expressum non sit, adeo, ut ipso iure per excommunicationem priuatus sit fructibus beneficij; immo, & ratio glosse in d. cap. pastoralis, in verbo
- subtrahantur, hoc ipsum probat, dum dicit, Quod quæ extra Ecclesiæ sibi nihil potest possidere nomine Ecclesia. argum. c. quo iure, d. 8. & c. 2. & 3. 23. q. 7. quæ ratio, vt auctores prefati recte annotarunt, Militant, etiam in sententia nihil fuerit dictum; id quod etiam probatur in d. cap. pastoralis, in fine, vbi Pontifex ideo subtrahendos esse beneficij, fructus docet, quia excommunicatis communio denegatur; quæ etiam ratio aequè procedit, ille hinc sententia exprimatur, siue non. Nec valet similitude gl. de relegate: Nam propriæ noa æquiparatur relegate; quia potest quis relegate respectu certi loci, vt si. de inter. & leg. l. relegatorum: at verò excommunicatus respectu unius Ecclesiæ, est necessarij excommunicatus quod omnes Ecclesiæ, vt in cap. curæ, 11. q. 3. item relegate non denegatur communio hominum, nec Sacramentorum; fecas autem in excommunicato, vt ex his, quæ superius diximus manifestum esse potest.
- 31 Eodem modo cum excommunicato interdicta sit communio hominum, interdictum etiam ei administratio temporalis bonorum Ecclesiæ & beneficij, ut docent Innoc. in cap. curæ, num. 6. in verbo, remoueat, & Panor. ibidem, 7. de Cler. non resid. & idem Innoc. in c. ueritatis, in Berbo, excommunicationem, & ibi Panor. num. 16 & num. 34. de dolo & contumac. & idem Panor. in c. pastoralis, §. uerū, num. 18. de appellat. Marian. Socin. in c. sacris, num. 115. de sent. excom. administratio autem hæc, ex glo. in cap. auaritia, in verbo, temporalibus de elect. lib. 6. in ijs veratur, quæ sunt facti, vt recipere Censis & debita beneficij, habete curam colligendum & conservandum suum, solvere debita Ecclesiæ iuramentum & fidem à subditis recipere, vt habetur in cap. Quailete, & ibi Panor. de elect. res Ecclesiæ alienare, & similia. Ratio est: quia excommunicatus hæc facere non potest, nisi hominum consuetudo vtatur, quod illi interdictum est: & quia fructibus beneficij careret, & proinde nec eos administrare debet, arg. c. 1. §. fin. de elect. lib. 6. vbi suspensus a beneficio, (qui etiam si ueritatis beneficij caret) ipso iure priuatur beneficio, si ei interdictum se ingrat; & consequenter idem de excommunicato dicendum est; vnde Panor. in d. c. pastoralis, §. verum, num. 18. de appellat. al. deputari debet per superiorum aliquem Oeconomum, aut Vicarium temporalem, qui cura beneficij gerat, iuxta ea quæ habentur in simili, in c. peruenit, 2. de appellat. & in c. fin. de statu monach. & in c. com. ex eo, de elect. lib. 6.
- 32 Quibus addendum puto, quod licet sic excommunicatus si quid beneficij administrando peccet, maxime, vbi administrando communione hominum vñt, quæ ei interdictum, usurpando rem sibi prohibitam; ab ipso tamen administrata valebunt, non solum si administraret ea, quæ simpliciter facti sunt, & quæ in utilitatem Ecclesiæ redundant, ut si fructus colligat, aut conservet, aut Ecclesiæ debita soluat, arg. l. foliendo, ff. de negot. gest. & de suspenso tradit. Panorm. in cap. cum Vintoniensis, num. 10. de elect. quandoquidem etiam & ea quæ facti sunt, in spiritualibus valent, sed etiam si faciat ea quæ in Ecclesia prævixit, non redundant, vt sunt alienationes rerum Ecclesiæ, aut si debita Ecclesiæ recipere; id quod uerum esse intelligo solù de excommunicato tolerato, ex Innoc. in cap. ueritatis, in verbo, excommunicationem, & Panor. num. 33. de dolo & contumac. Marian. Socin. in c. sacris, num. 116. de sent. excom. Vgolin. de cens. Eccles. Tab. 2. cap. 12. §. 1. num. 3. & manifestum est ex Extraag. Ad evitanda scandala, unde ab eo spiritualia & Sacra menta recipi possunt; lecus autem si notorius, aut denunciatus excommunicatus esset, tunc enim gesta per eum non ualerent.
- 33 Decimoctauo, Beneficium excommunicato conferens scienter, nō solum mortaliter peccat, ex Rebuffo in reper. cap. postula fisi, num. 166. de Cler. excomm. ministr. & Vgol. de cens. Eccles. Tabul. 2. cap. 13. §. 5. num. 3. sed etiam ipso iure suspensus est à collatione eius beneficij, quod tunc contulit, argum. cap. cum in cunctis. §. clericis de elect. vt puniatur, in eo in quo peccauit, idem Rebuffi. ubi supra, num. 147. lecus autem in collatione aliorum beneficiorum; ab eis enim conferendis non est ipso iure suspensus, sed solum post binam monitionem suspendi debet, donec ue-

niam consequi mereatur, ut pupillatur in hoc, in quo delinquare præsumpsit, ut habetur in cap. postulatis, & ibi Rebuff. num. 147. & ibi glos. in verbo. Merentur de cler. excom. ministr. vbi aut si pendere debere per superiorum; Vnde si collator beneficij Episcopo inferior fuerit, a suo Episcopo debet suspendi, arg. cap. cum ab Ecclesiis, de offic. ordin. Si vero Episcopus fuerit, a suo Archiepiscopo, arg. cap. 1. s. fin. de offic. ordin. lib. 6. si Archiepiscopus, a Patriarcha, aut Legato Papæ, vel ab ipsomet Summo Pontifico debet suspendi, arg. c. graue, & eorum quæ notant ibi DD. de præbend. & c. iunctis notatis ibi, de offic. legat. & quamvis Panorm. in d. c. postulatis, nū. 3. velut conferentes beneficium scienter tali excommunicato debere suspendi a collatione aliorum beneficiorum sine alia motione; Alij tamen volant requiri prius munitionem, secundum ea, quæ habentur in d. cap. graue, de præbend. ita Petr. Anch. in d. c. postulatis, & ibi DD. & Rebuff. num. 147. & sequentibus, de cler. excom. ministr. maximè cum pietate relinquentur sint, non amplianda. I. cum quidam, ff. de liber. & postlib. & reg. Odia, de reg. iur. lib. 6.

34. Quæ omnia solum in eo procedunt, qui scienter, ut diximus, tali excommunicato beneficium confert, ut colligatur ex d. c. postulatis, ob verbum illud, Quæ scienter, & facit cap. Apostolice, de cler. excom. ministr. & Summa Astenis 2. par. lib. 7. ut. 9. q. 7. Secùs autem si probabilitas eum excommunicatum fuisse ignoravit. Presumitur tamen quod talis conferens scienter prouiderit, ex Rebuffo, in c. postulatis, num. 156. de Cler. excom. ministr. cū ex debito officij, teneatur inquirere de moribus, & vita beneficarij, arg. c. innocuit, de elect. & Innocent. in c. cum inter R. tit. cod. Card. coubl. 133. quod incipit. Duo sunt videnda, quia plenam nouitiam eius, cui confert, collator habere debet, arg. c. bone, 2. in fine, & ibi Panorm. in 12. notab. de postl. prelat. & Siluet. verbo, electio. 1. quæst. 16. & facit ratio, quam citat Ioan. Monach. in cap. vnic. de arat. & qualit. in fine, lib. 6. quod collator potius attendere deberet, ut prouideat Ecclesijs, quām personis, & sic cognoscere debet mores, & vitam eius, cui beneficium conferre voluerit. Potest tamen ignorantia probabilis, ut notat Rebuff. in d. c. postulatis, num. 158. post Berthachinum; in tract. de Episcopo, lib. 1. tercii partis, q. 28. & Ripam, in lib. 2. Responsorum, cap. 12. iuramento publica voce, fama, & alijs probationibus comprobari. Et facit quæ habet glos. in c. graue, in verbo, inquisicio, de præbend.

35. *Decimonna.* Non solum sic excommunicatus incapax est beneficiorum, ut dicimus est, sed etiam cuiuscunque alterius dignitatis Ecclesiasticae, quales sunt Episcopatus, Archiepiscopatus, Patriarchatus; quorum dignitates perpetuae sunt, & iurisdictionem in vitroque foro, tam contentiose, quam penitentia in suis subditos habent, ut de Episcopis habetur in toto tit. de offici. iudic. ordin. & de temp. ord. in vitroque libro. In quo etiam numero collocari possunt Legati à latere, qui dantur ad tempus, de quibus agitur in tit. de offici. legat. in antiqu. & in lib. 6. & etiam Visitatores, & Administratores Ecclesiastarum Cathedralium, de quibus habetur in c. 1. cui, de elect. lib. 6. & in cap. fi. de suppl. negligenti. prelat. lib. 6. Item Cardinales, habent enim & isti iurisdictionem in vitroque foro in clericos Ecclesiæ titularis, arg. c. His quæ, & ibi DD. de maior. & obedienti. Item Abbates Regulares in suis monachos, ex Panorm. in c. cum contingat, num. 21. & 22. de foro comp. sicut etiam Generales, ac Provinciales. Guardiani, & alij ordinum aliorum superiores. Item in foro exteriori Ecclesiastico iurisdictionem habent ordinariam Vicarij Episcoporum, de quibus agitur tit. de offici. Vicar. lib. 6. Item Vicarius à Capitulo Sede vacante constitutus, Conc. Trident. Sess. 24. c. 16. de reform. Rebuff. in præxi beneficiorum, de deuolut. nu. 62. Item Capitulo Cathedralium Ecclesiastrum mortuo Anuttore, c. vnic., de maior. & obed. lib. 6. & c. si Episcopus, & ibi gl. in verbo, spiritualibus, de suppl. negligenti. prelat. lib. 6. & a fortiori Collegium Cardinalium Sede vacante. Item Inquisitores Heretici prauitatis, de quibus agitur in c. Ne aliqui, cum se q. & in toto tit. de heret. lib. 6. & in antiqu. tit. cod. item delegati, de quibus habetur tit. de offici. deleg. in vitroque libro. In foro autem integr.

riori tantum iurisdictionem habent parochi beneficia curam animarum habentia obtinentes, ut habetur totius de paroch. Item Vicarij perpetui, de quibus agitur tit. de offici. Vicar. in vitroque libro. & Clem. vñica, tit. ead. Item Vicarij ad tem. pue. seu Capellani, qui omnes iurisdictiones aliquam habent, ut diximus. Alij item sint, qui iurisdictione utraque carent, & vel solùm dignitatē habent, ut Propositi, Archidiaconi, & similes, qui honore solùm alios antecellunt; vel solùm ius in beneficij fructibus obtinent, ut pensionarij, & simplicia beneficia habentes, qui omnes si excommunicati sint, ad huiusmodi dignitates ecclesiasticas eligi non possunt, cum extra Ecclesiastam sint, & cōmuniōne si delictum punitur, ut proinde nec dignitatem Ecclesiasticarum capaces sint, nec eatu iurisdictione uti possint.

36. *Vigesimo.* Excommunicatus non solum inhabilis est dignitatis Ecclesiasticae Regularis, & Secularis, sed etiam dignitatis Laicallis; sive perpetuae sunt dignitates, quales habent illi, qui territorij, atque universitatis domini sunt, ut Imperator, Rex, Dux, Marchio. Item Republica quædā, quæ perpetuam iurisdictionem habent, ut Veneta, Genuensis, Lucentis, Samariana, sive sunt dignitates ad tempus tributæ; ut Praesides, Gubernatores, Potestates, Vicarij, Commissarij, & huiusmodi officiales, quibz Imperatore, Rege, vel Republica eliguntur pro administrandis provincijs & Civitatis coram. Vnde neo Imperator, Rex, Dux, Marchio, Comes, qui excommunicatus est, eligi potest, & electio facta est nulla, ut habetur in c. venerabilem, & ibi glos. in verbo, electus, & Panor. num. 7. & num. 11. de elect. Detius in c. electi, notab. 1. & except. Palud. 4. d. 18. q. 4. vers. Secundus effectus. Rebusi, reper. in ca. postulatis, numer. 87. de Cler. excom. ministr. & latius tradit Vgol. de cens. Eccles. Tabul. 2. cap. 13. §. 3. Ratio est: quia excommunicatus iurisdictionem taliem exercere non potest, cum hominum communione priuatus sit, arg. c. ad probandum, de re indic. & argu. cap. fin. vers. si tamen, de cler. excom. ministr. Qui enim functiones exercere non vallet, huic illæ conferti non debent, cum prohibito uno, & omni id prohibitum esse cœlatur, per quod ad illud pertinetur. Loratis, ss. de spons. & Panorm. in c. finali, num. 3. de cler. excom. ministr. & ibi Marian. Socin. num. 6. Quæ intelligi debent, nū. Papa alijcui talen dignitatem conculerit, quandoquidem tunc cum illo dispensare sensur, dummodo illu[m] inhabilem prius nouerit; Secùs autem, ubi eum excommunicatum non nouiset. Id quod in alijs collatoribus à Papa non procedit, cum ipsi absoluere non possint ab excommunicatione, si Laici sint, & proinde nee cum illo dispensare; & licet Clerici fuerint collatores, absoluere pro libito non possunt, sed adhibita iuriis forma, arg. i.e. cum desideres, de sent. excom. & Clem. fin. iuncta glos. ut. cod.

37. Illud etiam obseruandum est, hoc quod diximus solum procedere in collatione & electione; Si enim quis ex Testamento, aut ab intestato. Universitatem, aut Regnum consequatur, aut dominium aliquod temporale sibi comparat, cum quibus iurisdictione & dignitas Laica connexa est, non obstante censura excommunicationis, iurisdictionem & dignitatem illam cœlatur, iure successiois hereditariae, aut emptionis, ex Bal. in c. intellectimus, in fine, de iud. sicut & ius patronatus Ecclesiæ, quod per se vendi non potest, c. Quia clerici, & ibi glos. in verbo, comparant, & cap. de iure, & ibi glos. in verbo, vendi, & Panor. num. 1. de iure patron. cum Vnueritate vendita transit, cap. ex literis, & ibi Panorm. num. 1. & num. 10. & cap. cum seculum, & cap. de iure, de iure patr. & glos. in d. c. quia Clerici, in verbo, comparant, vnde filius Regis; Ducis, Marchionis, aut Comitis iure hereditario, & ratione successiois patr. succedere potest, licet excommunicatus sit, cum hoc tamen, quod vsu iurisdictionis carebit, quādriū in excommunicatione manet.

38. *Quare* multo minus excusat in iudicem ad tempus dari potest, ex Pan. in c. intellectimus, nu. 2. Decio, nu. 1. de iud. Mar. Soc. in c. sacrif. nu. 2. 40. de sent. excom. Tabiena, in verbo, Index; & hoc, etiam si ante absolutus sit, quād iurisdictionem exerceat, argum. cap. Non firmatur, de regul. iur. lib. 6. & argum. cap. si co tempore, de Rescript. lib.

- lib. 6. immo si plures Iudices delegati ad unam causam dentur, & unus excommunicatus sit, nullus eorum delegatus est, argum. cap. vno delegatorum, de officio delegat. Quia cum vius Iurisdictionis apud omnes delegatos simul sit, & non separabitur, ut tradit Hely. in cap. cum plures, de officio delegat. lib. 6. vno ipsorum excommunicato reliqui ad iudicandum inhabiles redduntur, argum. capit. ad probandum, de sentent. & re iudic. secus autem erit, quando Capitulo, aut Collegio demandata Iurisdictione sit, tunc enim cum concessio haec Capitulo in communia facta esse censeatur, & Collegium, Capitulum, aut Universitas in communia excommunicari non possint, ca. Romana, §. in Universitate, de sentent. excommunicati lib. 6. valebit delegatio, licet aliqui, de Collegio excommunicati fuerint, totum enim ius penes eos remanet, qui excommunicati non sunt, etiam si tantum unus sit, argum. sicut, §. sed si Universitas, si quod cuiusque Universitatis nomine.
- 32 Ne denique ob eandem rationem Tabellio, seu publicus scriba, qui excommunicatus est, si eligatur, Tabellio erit, cum hic officium publicum habeat, ex Panorm. in cap. sicut te, numero 14. Ne Cler. vel monach. Marian. Socin. in cap. sacris, nu. 406. de sent. excommunic. & de beneficiis, & dignitatum Ecclesiasticarum, aut Laicalium electione passuha haec tenus satis dictum sit,

De Iurisdictione, qua Excommunicatus priuatur. Cap. VI.

S V M M A R I V M.

- 1 Excommunicatus denunciatus omni Iurisdictione Ecclesiastica, & seculari caret.
  - 2 Beneficia Ecclesiastica excommunicatus denunciatus conferre non potest.
  - 3 Beneficij collatio facta a Vicario Episcopi excommunicati, denunciatus, non valeret, & quare.
  - 4 Excommunicatus denunciatus, vel notorius Clerici percussor, nec solus, nec cum alijs eligere valeret.
  - 5 Excommunicatus denunciatus eligendo, non solum peccat, sed etiam si electio est nulla.
  - 6 Excommunicatus, si a reliquis electoribus commode expelli non possint, quid agendum.
  - 7 Excommunicatus denunciatus ad beneficium presentare aliquem uequis.
  - 8 Presentatio a Laico patrono excommunicato denunciato facta valida est, & quare.
  - 9 Excommunicatus denunciatus presentatum instituere non potest, nec beneficia commendare.
  - 10 Postulatio solemnis, & simplex, quid, & quomodo inter se differant.
  - 11 Nominatio solemnis, & non solemnis, quid.
  - 12 Canonici excommunicati quare aliquem in possessionem beneficij canonice adepti recipere possint.
  - 13 Optio quid sit, & an valide per excommunicatum fieri possit.
  - 14 Excommunicatus denunciatus, aut notorius Clerici percussor, censuras ferre non potest.
  - 15 Excommunicatus denunciatus, Index Ecclesiasticus, vel Secularis esse nequit, & quare.
  - 16 Iudicis datus, aut delegatio ab excommunicato denunciato facta, non valeret.
  - 17 Sententia a Iudice excommunicato denunciato lata, non valeret, etiamsi contra ipsum excommunicatum non expipiatur.
  - 18 Mandatum ante incursum excommunicationem alicui commissum, an per superuenientem excommunicationem mandantis expiret.
  - 19 Episcopo excommunicato denunciato Vicarij Iurisdictione suspenditur, & que bius rei ratio sit.
  - 20 Delegati, aut subdelegati Iurisdictione, an, & quando delegatis, aut subdelegatis excommunicatione superueniente tollatur.
  - 21 Index, si lite pendente in iudicio, excommunicetur, an, & quando ulterius procedere poterit.
  - 22 Excommunicatus denunciatus, vel notorius Clerici percussor, index arbitris esse nequit.
  - 23 Arbitramentum, seu sententia ab arbitratore facta, validata est, peccat tamen qui excommunicatus denunciatus eam fere.
  - 24 Arbitrator facti solum, & non iuris potestatem habebet.
- Q** Vintus excommunicationis maioris effectus hic numerari potest, quod excommunicatus post denunciationem omnem Ecclesiasticam, vel seculariter iurisdictionem amittat, ut colligitur ex cap. i. de supplet. neglig. prael. lib. 6. vbi excommunicato Episcopo ad Archiepiscopum Iurisdictione non deuoluitur; unde viu Iurisdictionis catet, alioquin siue constitutionis eius dispositio de devolutione ecclesie, si Episcopus Iurisdictionis vsum retinet, & glo. ibi in verbo culpis, & c. i. de officio Vic. lib. 6. vbi habetur, Episcopum excommunicatum ea, que Iurisdictionis sunt, exercere non posse, & c. scilicetatus, de recrip. & e. ad probandum, de sentent. & re iudic. & illis in locis DD. Marian. Socin. in cap. sacris, num. 266. de sent. excom. suspenditur enim per excommunicationem Iurisdictione, id quod etiam in occulite excommunicato procedit, quoad se; cum ab officio suspensus sit, & communione hominum priuetur, ut propterea Iurisdictionem exercere non possit. Quae latius traduntur a DD. in d. c. ad probandum, & ibi Panorm. num. 20. & idem Panorm. in cap. veritatis, num. 34. de dolo & contumac. S. Anton. 3. part. i. tit. 23. cap. 76. vers. Decimo. Tabiena, verbo, excomm. 1. ver. undecimo. Summa Astensis, 2. part. lib. 7. tit. 9. q. 10. Nauat. in Man. c. 27. num. 21. vers. decimo. Henriquez lib. 13. de excom. cap. 7. §. 2. Vgol. de cens. Eccles. Tab. 2. ca. 11. Dixi post denunciationem: quia ante eam, licet exercete non debet actum Iurisdictionis, gesta tamen perecum valent, ut DD. communiter tradunt Rich. 4. d. 18. art. 1. q. 2. & 4. Summa Astensis, 2. part. lib. 7. tit. 4. q. 10. S. Anton. 3. part. tit. 24. c. 76. vers. decimo. Tabiena, verbo, excomm. 1. vers. undecimo. Nauat. in Man. cap. 27. nu. 7. qui pro hoc citat Pan. in cap. ab excommunicato, num. 5. de Rescript. & alios, numer. 56. Henriquez & Vgolin. vbi supra. & constat ex Extraugan. Ad emitanda scandala. Et facit quae tradunt DD. in cap. sive re, vbi Innocent. & Felin. nu. 6. de sentent. excommunicat. Angelica, verbo, excomm. vlt. num. 19. Rebuffi. repet. in cap. postulatis, nu. 69. de Cleric. excommunicat. minit. Marian. Socin. in cap. sacris, numer. 267. de sentent. excom. Couart. in c. alma mater, 1. part. §.... num. 4. vers. Quinto patet, de sentent. excom. lib. 6. & alij omnes affirmantes excommunicatos quoisque tolerantur, ea quae Iurisdictionis sunt, exercere validè posse; Tolerati autem putantur ab Ecclesia, qui nec notorii Clerici percultores excommunicati sunt, nec denunciati: sicut à contrario qui notorii Clerici percultores sunt, aut denunciati, omnem Iurisdictionem vlim amittunt, ita, ut gesta ab eis nullius roboris & firmatis esse censeantur, prout in d. Extraugan. Ad emitanda scandala. continetur, & colligitur ex Doctoribus, in d. c. ad probandum, & in d. c. scilicetatus Hinc.
- 2 Primo inferitur, quod excommunicatus denunciatus beneficia Ecclesiastica conferre non potest, & si cōferat, collatio nulla & irrita censembitur, arg. c. Quia diuersitatem, de conc. preben. & c. vnico, Neseide vac. 1. 6. & ibi Gemin.

K 3 in